
โทษประหารชีวิต

โทษประหารชีวิต เป็นโทษชนิดที่หนักที่สุด มีผลในทางก้ำจมิให้ผู้ต้องโทษกระทำ ความผิดได้อีกอย่างเด็ดขาด เป็นโทษที่สนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของการลงโทษเกือบทุกข้อคือ แก้แค้นทดแทน ช่มชู้หรือป้องปราม และป้องกัน แต่ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแก้ไข คัดนิสัย ผู้กระทำผิด จึงเป็นการสวนทางกับแนวทฤษฎีการลงโทษสมัยปัจจุบัน ซึ่งถือว่าการแก้ไขเยียวยา ผู้กระทำผิดเพื่อให้เขากลับตนเป็นคนดี เป็นวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญของการลงโทษ ทำให้เกิด ปัญหาข้อถกเถียงกันว่า สมควรจะมีโทษประหารชีวิตหรือไม่ ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการมีโทษ ประหารชีวิต ให้ความเห็นว่า การลงโทษประหารชีวิตเป็นการฆ่าคน ซึ่งผิดทั้งด้านศีลธรรมและ ผิดทั้งหลักธรรมชาติ ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดหรือในสถานะการณ์ใด ชุมชนไม่มีสิทธิที่จะทำลายชีวิต ของผู้อื่น ชุมชนตำหนิการฆ่าผู้อื่นแล้วเหตุใดชุมชนจึงจะเป็นผู้ลงมือฆ่าผู้กระทำผิดเสียเอง ส่วน ฝ่ายที่เห็นด้วยกับการมีโทษประหารชีวิต ก็ให้ความเห็นว่าชุมชนมีสิทธิอันชอบธรรมในการป้องกัน ชีวิตตนเอง จากการประทุษร้ายของผู้อื่น การประหารชีวิตเป็นการกำจัดฆาตกร และยังมีผล ช่มชู้คนอื่น ๆ ให้เกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิดเช่นนี้ เพราะมิฉะนั้นจะต้องได้รับโทษเช่น เดียวกัน

ปัญหาว่าสมควรมีโทษประหารชีวิตหรือไม่ ยังไม่มีข้อยุติ แม้ว่าตามความเป็นจริง แล้วโทษประหารชีวิตมิได้มีผลทำให้การกระทำผิดอาญาหมดสิ้นไป แต่มีหลายประเทศที่เคยเลิก โทษประหารชีวิตแล้วกลับต้องใช้โทษประหารชีวิตอีก เช่น สหรัฐอเมริกา เคยยกเลิกโทษ ประหารชีวิตในปี พ.ศ.2515 โดยศาลสูงของสหรัฐอเมริกาได้พิพากษาคดีว่า โทษประหารชีวิต

ขัดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ (Furman V. Georgia, 408 U.S.238 (1972)) ศาลให้เหตุผลว่า โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ทารุณโหดร้าย และไม่มีควมจำเป็นสำหรับสังคมอเมริกัน⁽³⁾ แต่ต่อมาในปี 2517 สหรัฐอเมริกาก็กลับมาใช้โทษประหารชีวิตอีกสำหรับความผิดบางประเภท เคยมีการสำรวจหาข้อมูลจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จำนวน 126 ประเทศเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิต⁽⁴⁾ พบว่า ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตนั้น มีเพียงกเล็กโดยกฎหมาย และยกเลิกโดยทางปฏิบัติก็ยังมีกฎหมายอยู่แต่ไม่มีการลงโทษประหารชีวิต มีประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศที่สำรวจรายงานว่าในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา ไม่เคยลงโทษประหารชีวิต ประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่ยังพอใจกับการมีโทษประหารชีวิตอยู่ ไม่ต้องการยกเลิก เพียงแต่พยายามจำกัดการใช้ให้น้อยลงเท่าที่จำเป็น

สำหรับประเทศไทย มีการลงโทษประหารชีวิตมาตั้งแต่สมัยโบราณตราบจนถึงปัจจุบันนี้ โดยไม่มีแนวโน้มเลยว่าจะให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิต มีแต่แก้ไขกฎหมายให้มีการลงโทษหนักขึ้นถึงขั้นประหารชีวิตในความคิดที่ร้ายแรงบางประเภท เช่น ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา โจรฆาตึง ฆาตอานาจาร จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย (แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2525)

-
3. Supreme Court Review (1972), Journal of Criminal Law, Criminology, and Police Science, 64 (December 1972) p. 484-492.
 4. Patrick H. Clarence, "The status of Capital Punishment : A World Perspective," Journal of Criminal Law, Criminology, and Police science, 56 (December 1965), p. 397-411

วิธีประหารชีวิต

มาตรา 19 "ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิต ให้เอาไปยิงเสียให้ตาย"

การประหารชีวิตตามกฎหมายของไทย ทำได้วิธีเดียวคือ เอาตัวนักโทษไปยิงและต้องยิงจนกว่าจะตาย จะนำไปประหารชีวิตด้วยวิธีอื่น เช่น คัดศีรษะ ถ่วงน้ำ รมด้วยแก๊ส ไม่ได้

ในทางปฏิบัติ การประหารชีวิตเป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย โดยเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์เป็นผู้ดำเนินการ เมื่อศาลพิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิตแล้วจะนำตัวนักโทษไปรับโทษในทันทีไม่ได้ จะต้องปฏิบัติตามวิธีการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 245, 247, 248 และ มาตรา 262 ดังนี้

1. โทษประหารชีวิต และจำคุกตลอดชีวิต ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาแล้ว แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอุทธรณ์ คดีนั้นยังไม่ถึงที่สุด ศาลชั้นต้นต้องส่งสำนวนให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาอีกชั้นหนึ่ง ถ้าศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้น จึงจะถือว่าคดีถึงที่สุด

2. เมื่อคดีถึงที่สุดให้ประหารชีวิต ต้องรอการประหารไว้จนกว่าจะพ้นกำหนด 60 วัน นับแต่วันฟังคำพิพากษา เพื่อให้โจทก์จำเลยขอพระราชทานอภัยโทษได้ ในกรณีที่มีการขอพระราชทานอภัยโทษก็ต้องทุเลาการประหารชีวิตไว้จนกว่าจะพ้น 60 วันนับแต่วันที่ได้ถวายเรื่องราวขึ้นไป แต่ถ้าทรงยกเรื่องราวขึ้น ก็จัดการประหารชีวิตก่อนกำหนดนี้ได้

3. ในกรณีจำเลยเป็นหญิงมีครรภ์ต้องรอให้คลอดบุตรเสียก่อน จึงนำตัวไปประหาร

4. ในกรณีจำเลยวิกลจริตหลังจากศาลพิพากษาถึงที่สุด ก่อนนำตัวไปรับโทษ ต้องรอการประหารชีวิตไว้ก่อนจนกว่าจะหายวิกลจริต แต่ถ้าหาย หลังจาก 1 ปีผ่านไปนับแต่

วันคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลดโทษประหารชีวิตลงมาเหลือเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต

ข้อสังเกต โทษประหารชีวิตนี้ไม่มีการเพิ่มโทษขึ้นไปอีก และถ้าโทษเดิมมิใช่โทษประหารชีวิต เมื่อมีการเพิ่มโทษไม่ว่ากรณีใด จะเพิ่มโทษถึงชั้นประหารชีวิตไม่ได้ (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 51)